

सर्वोच्च अदालत संयुक्त इजलास
माननीय न्यायाधीश श्री गोपाल पराजुली
माननीय न्यायाधीश श्री ओमप्रकाश मिश्र

०७०-सी-०६६४

मुद्दा: निषेधाज्ञा/परमादेश/उत्प्रेषण ।

प्रदिपकुर रानाको श्रीमती जिल्ला सल्यान छायाँक्षेत्र गाउँ विकास समिति
वडा नं. ३ बस्ने वर्ष ४८ की जाइफली राना-----१

पुनरावेदक
लिखितजवाफ प्रस्तुतकर्ता

विरुद्ध

पोष्कर रानाको छोरा सल्यान जिल्ला छायाँक्षेत्र गाउँ विकास समिति वडा
नं. ३ बस्ने वर्ष ५२ को प्रदिप कुमार राना -----१

वपक्षा
निवेदक

सुरु फैसला गर्ने:

माननीय न्यायाधीश श्री मेघनाथ भट्टराई
माननीय न्यायाधीश श्री कृष्णलाल भट्टराई
श्री पुनरावेदन अदालत तुलसीपुर, दाङ्ग
फैसला मिति: २०७०।५।३१

न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ९(१) बमोजिम यसै अदालतको क्षेत्राधिकारभित्र
पर्ने भई दायर हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार छ:

म निवेदक जन विकास प्रा.वि. पानीखोलाको स्थायी शिक्षक हुँ । जाइफली राना मेरी
जेठी श्रीमती हुन । यिनले मिति २०६७/२/२८ मा माना चामल भराई पाउ भनी जिल्ला
प्रशासन कार्यालय सल्यानमा निवेदन दिएको र मानाचामल भराई दिने अधिकार नभएको
जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानले मुलुकी ऐन, लोग्ने स्वास्नीको महलको ४(ख) को
विपरित गैरकानूनी तरिकाबाट म निवेदकको आधा तलब जन विकास प्रा.वि. पानीखोलालाई

पत्राचार गरी मेरो आधा तलब गैर कानूनी रुपमा कट्टी हुँदै आएको छ । मेरो जेठी श्रीमती जाइफली रानाले आफ्नो र छोरा सुमन कुमारको समेत अंश लिई मिति २०६७/१०/५ गते मसँग छुट्टिइ भिन्न भइसकेकी छन् । अंश लिइसकेकी श्रीमतीले माना चामल भराउन नमिल्ने कानूनी व्यवस्था हुँदा मैले मेरो पूरा तलब पाउँ भनी विपक्षीहरुलाई भनेकोमा मेरो कुरै नसुनी चासो नदिई जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानले मेरो निवेदन दर्ता गर्न इन्कार गरेकोले नागरिक अधिकार ऐन, २०१२ को दफा ३, ६(५), ६(६), ६(७) र ९ द्वारा प्रदत्त हकमा आघात पर्ने प्रवल आशंका भएको र तत्काल अन्य प्रभावकारी उपचारको बाटो समेत नभएकोले विपक्षीहरुलाई मेरो तलब नकटाउनु, विपक्षी जाइफली रानालाई आधा तलब नदिनु दिलाउन नलगाउनु, सम्पूर्ण तलब निवेदकलाई दिनु दिन लगाउनु, गैरकानूनी कार्य गर्न नलगाउनु भनी न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ को दफा ८(२) तथा नागरिक अधिकार ऐन, २०१२ को दफा १७(२) बमोजिम विपक्षीहरुका नाममा उत्प्रेषण निषेधाज्ञा तथा परमादेशको आदेश जारी गरी पाउ साथै पुनरावेदन अदालत नियमावली, २०४८ को नियम ३३(क) बमोजिम विपक्षीहरुका नाममा अन्तरिम आदेशसमेत जारी गरी पाउँ भन्ने निवेदकको निवेदन पत्र ।

निवेदकको माग बमोजिमको आदेश किन जारी हुनु नपर्ने हो ? आदेश जारी हुनु नपर्ने कुनै कारण भए आधार कारण प्रमाण सहित बाटाका म्याद बाहेक १५ (पन्ध्र) दिनभित्र प्रत्यर्थीहरुमध्येका १,२,३, र ४ ले पुनरावेदन सरकारी वकिल कार्यालय तुलसीपुरमार्फत र प्रत्यर्थी नं ५ र ६ ले आफैं वा आफ्नो कानून बमोजिमको प्रतिनिधीमार्फत लिखित जवाफ लिई आउनु भनी निवेदनपत्र र यो आदेशको प्रतिलिपि साथै राखी प्रत्यर्थीहरुका नाममा म्याद सूचना जारी गरी म्यादभित्र उपस्थित हुन आए वा म्याद नाघेपछि नियमानुसार पेश गर्नु साथै अन्तरिम आदेश जारी हुनुपर्ने मार्गर्तफ विचार गर्दा निवेदककी जेठी श्रीमतीले दिएको निवेदनको आधारमा निजको मासिक तलबको आधा रकम उपलब्ध गराइ दिने जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानको निर्देशनमा जिल्ला शिक्षा कार्यालय सल्यानको पत्रबाट यी निवेदकले जेठी श्रीमतीलाई आधार तलब दिन मञ्जुरसमेत गरेको देखियो । निवेदककी जेठी

श्रीमतीले मिति २०६/७/१०/५ मा अंश बुझी भरपाई गरीदिएको लिखत पारित भएको जग्गाहरु नामसारी भएको नदेखिँदा लिखित जवाफ प्राप्त भएपछि पुनर्विचार हुन सक्ने गरी तत्कालै निवेदकको जेठी श्रीमती विपक्षी जाइफली रानाले पाउँदै आएको तलब भत्ता रोक्नु पर्ने अवस्था नभएकोले अन्तरिम आदेश जारी गर्नुपर्ने देखिएन भन्ने पुनरावेदन अदालत नेपालगञ्जको आदेश ।

सल्यान जिल्ला छायौँक्षेत्र गाउँ विकास समिति वडा नं. ५ बस्ने जाइफली रानाले आफ्ना पति प्रदिप कुमार राना उपर आफू र बालबच्चा हेरचार नगरी कान्छी श्रीमतीसँग बसेको भनी दिएको निवेदन र सो निवेदनमा आफ्ना श्रीमान प्रदिप कुमार रानाले सोही गाउँ विकास समितिस्थित पानीखोलामा रहेको जन विकास प्रा.वि.मा अध्यापन गराउने भएकोले १ छोरा र २ छोरीको लालनपालनमा कठिनाई भएको भनी निवेदन व्यहोरामा उल्लेख गरेको हुँदा प्रमुख जिल्ला अधिकारी बाल संरक्षण अधिकारी पनि भएकोले बाल बच्चाको शिक्षा दिक्षा, लालन पालनका लागि विपक्षीको तलबबाट आधा तलब निवेदिकालाई उपलब्ध गराई दिन भनी जिल्ला शिक्षा कार्यालय सल्यानमा पत्राचार गरेको र जिल्ला शिक्षा कार्यालयले उक्त पत्रका आधारमा श्री जन विकास प्रा.वि. पानीखोला छायौँक्षेत्रलाई पत्र लेखी पत्रको बोधार्थ यस कार्यालयमा पठाएको र सो बमोजिम निजको आधा तलब निजकी जेठी श्रीमतीलाई उपलब्ध गराएको नगराएको केही जानकारी यस कार्यालयमा नआएको हुँदा यस कार्यालयलाई विपक्षी बनाई दिएको उत्प्रेषण, निषेधाज्ञा तथा परमादेशको रिट निवेदन खारेज भागी छ । खारेज गरी पाउँ भन्ने जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानका प्रमुख जिल्ला अधिकारीको लिखित जवाफ ।

सल्यान जिल्ला, छायौँक्षेत्र गाउँ विकास समिति वडा नं. ५ बस्ने जाइफली रानाले आफ्ना पति प्रदिप कुमार राना उपर आफू र बाल बच्चा हेरचाह नगरी कान्छी श्रीमतीसँग बसेको भनी दिएको निवेदन र सो निवेदनमा आफ्ना श्रीमान प्रदिप कुमार रानाले सोही गाउँ विकास समितिस्थित पानीखोलामा रहेको जन विकास प्रा.वि. मा अध्यापन गराउने भएकोले १ छोरा र २ छोरीहरुको लालनपालनमा कठिनाई भएको भनी निवेदन व्यहोरामा उल्लेख गरेको

हुँदा प्रमुख जिल्ला अधिकारीले यस कार्यालयको नाममा बालबच्चाको शिक्षादिक्षा, लालनपालनका लागि विपक्षीको तलबबाट आधा तलब निजेटिकालाई उपलब्ध गराई दिनु भन्ने पत्राचार गरेको र यस कार्यालयको उक्त पत्रका आधारमा श्री जन विकास प्रा.वि. पानीखोला छायाँक्षेत्रलाई पत्र लेखी पत्रको बोधार्थ जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा पठाएको र सो बमोजिम निजको आधा तलब निजकी जेठी श्रीमतीलाई उपलब्ध गराएको नगराएको केही जानकारी यस कार्यालयमा नआएको हुँदा यस कार्यालयलाई विपक्षी बनाई दिएको उत्प्रेषण, निषेधाज्ञा तथा परमादेशको रिट निवेदन खारेज भागी छ खारेज गरी पाउँ भन्ने जिल्ला शिक्षा कार्यालय सल्यानका जिल्ला शिक्षा अधिकारीको लिखित जवाफ ।

मैले विपक्षी लोग्ने तथा बाबुको कुनै हक अधिकारमा हनन् हुने काम गरेकी छैन । लोग्नेले कान्छी श्रीमती ल्याई म जेठी श्रीमती र मबाट जन्मेका १ छोरा र २ छोरीहरूको हेरचाह लालनपालन तथा शिक्षा दिक्षासमेत नगरी हँला गरेको हुँदा निजको तलबको आधा तलब उपलब्ध गराई पाउन जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानमा निवेदन दिएकोमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानले पत्राचार गरी जिल्ला शिक्षा कार्यालय सल्यानले श्री जन विकास प्रा.वि. (मेरो लोग्नेले अध्यापन गराउने विद्यालय) लाई पत्राचार गरेको हुँदा बाल बच्चाको लालनपालन हेरचार तथा शिक्षादिक्षाको लागि आधा तलब मैले पाउँदै आएको छु । मैले जानीजानी अंशवण्डाको कागजमा सहिछाप गरेको छैन । म लेखपढ गर्न नजान्ने भएकोले लोग्नेले मलाई छली अंशवण्डाको कागजमा सहीछाप गराएका होलान । उक्त कागज हेर्न देख्न पाएका बखत नामाकरण गर्ने नै छु । लोग्नेकै मञ्जुरीमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानले आधा तलब हामीहरूलाई दिलाई दिएको हुँदा विपक्षी लोग्नेको झुठ्ठा व्यहोराको रिट निवेदन खारेज भागी छ । खारेज गरी फुर्सद दिलाई पाउँ भन्ने विपक्षीमध्ये जाइफली रानाको लिखित जवाफ ।

सल्यान जिल्ला छायाँक्षेत्र गाउँ विकास समिति वडा नं. ५ बस्ने जाइफली रानाले आफ्ना पति प्रदिप कुमार राना उपर आफु र बालबच्चा हेरचार नगरी कान्छी श्रीमतीसँग बसेको भनि दिएको निवेदन र सो निवेदनमा आफ्ना श्रीमान प्रदिप कुमार रानाले यस जन

विकास प्रा.वि. मा अध्यापन गराउने भएकोले १ छोरा र २ छोरीहरुको लालनपालनमा कठिनाई भएको भनी निवेदन बेहोरामा उल्लेख गरेको हुँदा प्रमुख जिल्ला अधिकारी जिल्ला शिक्षा कार्यालय सल्यानको नाउँमा बालबच्चाको शिक्षा दिक्षा, लालनपालनका लागि विपक्षीको तलबबाट आधा तलब निवेदिकालाई उपलब्ध गराइदिनु भनी पत्राचार गरेको र जिल्ला शिक्षा कार्यालय सल्यानले उक्त पत्रका आधारमा यस विद्यालयलाई पत्र लेखी पत्रको बोधार्थ जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा पठाएको र सो बमोजिम निजको आधा तलब निजकी जेठी श्रीमतीलाई उपलब्ध गराएको हुँदा यस विद्यालयलाई विपक्षी बनाई दिएको उत्प्रेषण, निषेधाज्ञा तथा परमादेशको रिट निवेदन खारेज भागी छ र खारेज गरी पाउँ भन्ने श्री जन विकास प्रा.वि. पानीखोला छायाँक्षेत्रको लिखित जवाफ ।

जाइफली रानाले निवेदक प्रदिप कुमार रानाबाट मिति २०६७/१०/५ मा र.नं.१९५३ बाट अंश भरपाई गरी आफ्नो र नाबालक छोराको अंश बुझी लिई जग्गा धनी प्रमाण पूर्जासमेत प्राप्त गरिसकेको देखिँदा विपक्षी जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानको च.नं. २०५८ मिति २०६७/२/३० को पत्र र जिल्ला शिक्षा कार्यालय सल्यानको च.नं. २१२१ मिति २०६७/३/२७ को पत्र बमोजिम निवेदक प्रदिप कुमार रानाले आधा तलबकट्टी गरी प्रत्यर्थी जाइफली रानालाई दिने गरेको विपक्षीहरुको कार्य कानूनसम्मत नदेखिँदा उत्प्रेषणयुक्त परमादेशको आदेशबाट विपक्षी जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानको मिति २०६७/२/३० को पत्र तथा जिल्ला शिक्षा कार्यालय सल्यानको मिति २०६७/३/२७ को पत्रसमेत बदर गरी दिएको छ । यी रिट निवेदकले खाइपाई आएको पुरै तलब अब उप्रान्त निज रिट निवेदक प्रदिपकुमार रानालाई भुक्तानी दिनु दिन लगाउनु भनी विपक्षी जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यान र श्री जन विकास प्रा.वि. पानीखोला छायाँक्षेत्र सल्यानका नाममा परमादेश आदेश जारी गरिदिएको छ भन्ने समेत व्यहोराको पुनरावेदन अदालत दाङ तुल्सीपुरको मिति २०७०।५।३१ को फैसला ।

विपक्षी लोग्ने प्रदिप कुमार रानाले म जेठी श्रीमती लगायतका छोराछोरीलाई अपहेलित गर्दै आउनुभएको छ र आवश्यकता नै नभएको कान्छी श्रीमती विवाह गर्नुभयो ।

सोही मितिदेखि नै हामीहरुलाई विभेद गरी आएनु भएको छ । जहासम्म अधिकार नै नभएको निकाय भनी जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानलाई फैसाला गर्दा उल्लेख गरिएको तर बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०४८ तथा असहाय महिलाका लागि शिक्षक जस्तो पदमा रही आएको विपक्षी लोग्ने तथा बाबुको तलबबाट आधा तलब दैनिक गुजाराको लागि हामीलाई उपलब्ध गराउँदै आएको कार्य कानून सम्मत नै हुँदा पुनरावेदन अदालतबाट भएको फैसला गम्भिर रुपमा त्रुटीपूर्ण रहेको छ । पुनरावेदन तहको अदालतलाई कानूनी हक अधिकारमा संरक्षकका लागि मात्र उत्प्रेषणद्वारा बदर गर्नेसक्ने अवस्था न्याय प्रशासन ऐनमा उल्लेख छ । सम्मानित पुनरावेदन अदालतले निवेदकले माग दाबी नगरेको गोलमटोल मागदाबी लिएकोमा उत्प्रेषणद्वारा बदर गरी परमादेशको आदेश जारी गर्नु कानूनसंगत छैन । अधिकार सम्पन्न निकायको पत्रलाई बदर गरी हामीले लामो समयदेखि दैनिक गुजाराका लागि आफ्नै लोग्ने तथा बाबुसँग पाईरहेको तलबसमेबाट वन्चित गराई विपक्षीलाई पुरै तलब दिनु भनी सम्मानित पुनरावेदन अदालतबाट जारी भएको मिति २०७०/५/३१ को आदेश गम्भिर रुपमा त्रुटीपूर्ण रहेकोले उल्टी गरी पाउँ भन्ने बेहोराको जाइफली रानाको यस अदालतमा परेको पुनरावेदन पत्र ।

नियम बमोजिम दैनिक मुद्दा पेशी सूचीमा चढी इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत पुनरावेदनपत्र सहितका मिसिल कागजात समेतको अध्ययन गरी हेर्दा पुनरावेदकको माग बमोजिमको परमादेशको आदेश जारी गर्न मिल्ने हो होइन भन्ने सम्बन्धमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो ।

निर्णयतर्फ विचार गर्दा निवेदकको जेठी श्रीमती जाइफली रानाले निवेदकबाट मिति २०६७/१०/५ मा अंश बुझी भरपाई गरी दिएको, अंश बुझी अलग भएकी श्रीमतीले माना चामल वापत निवेदकको आधा तलबमा दाबी गर्न नमिल्नेमा विपक्षीहरुले निजको तलबको आधा तलब निजकी जेठी श्रीमतीलाई दाई दिनु भनी गैरकानूनी रुपमा गरेको कार्यले निवेदकको हक अधिकारमा आघात परेको र आफ्नो तलब पुरै नपाएको हुँदा उक्त कार्यलाई बदर गरी पुरै तलब दिनु भनी विपक्षीहरुका नाममा उत्प्रेषण निषेधाज्ञा तथा परमादेश लगायत

जो चाहिने आज्ञा आदेश जारी गरी पाउँ भनी पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर दाङमा विपक्षीको रिट निवेदन परेकोमा पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर दाङबाट निवेदकको माग बमोजिम आदेश जारी भएकोमा सो आदेश बदर गरी पाउँ भनी विपक्षीको जेठी श्रीमती जाइफली रानाको तर्फबाट पुनरावेदन परी निर्णयार्थ पेश हुन आएको देखिन्छ ।

विपक्षी जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यान र जिल्ला शिक्षा कार्यालय सल्यानका तर्फबाट उपस्थित विद्वान का.म. सह-न्यायाधिवक्ता श्री चक्रदेव आचार्यले निवेदकको जेठी श्रीमती जाइफली रानाको निवेदनको आधारमा बालबच्चाको हेरचार लालनपालन तथा शिक्षादिक्षाका लागि निवेदकको तलबबाट आधा तलब निजका श्रीमती छोराछोरीहरुलाई उपलब्ध गराइएको हुँदा निवेदकको निवेदन खारेज भागी छु खारेज गरी पाउँ भनी गर्नु भएको वहस र विपक्षी जाइफली रानाको तर्फबाट विद्वान अधिवक्ताहरु श्री गोकर्ण डाँगी र श्री गोकर्ण खत्रीले आफ्नी जेठी श्रीमतीलाई झुक्काई अंश बुझेको भरपाई गराई निजहरुलाई हेरचाह लालनपालन तथा शिक्षादिक्षासमेत नगरी हेलौं गरेकोले दैनिक गुजाराका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानमा बालबच्चाको शिक्षादिक्षाका लागि निवेदन दिई सोही आधारमा लोग्नेबाट आधार तलब उपलब्ध गराइएको कार्य बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०४८ बमोजिमकै देखिँदा निवेदकको रिट निवेदन खारेज हुनपर्छ भनी गर्नु भएको वहससमेत सुनी निवेदकको निवेदन माग दाबी बमोजिम उत्प्रेषण, निषेधाज्ञा तथा परमादेशको आदेश जारी हुनुपर्ने हो होइन भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो ।

आफ्नो र छोराछोरी समेतको अंश लिइसकेको श्रीमतीले माना चामल भराई पाउँ भनी जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानमा निवेदन दिएकोमा सोही निवेदनका आधारमा विपक्षीहरुको मिलेमतोमा मेरो आधा तलब विपक्षीलाई दिने निर्णय गरेकोले मैले मेरो पुरा तलब पाउन विपक्षीहरुका नाममा उत्प्रेषण, निषेधाज्ञा तथा परमादेशको आदेश तथा विपक्षीहरुका नाममा अन्तरिम आदेशसमेत जारी गरी पाउ भन्ने निवेदकको निवेदनपत्र रहेकोमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी बाल संरक्षण अधिकारी पनि भएकोले बालबच्चाको शिक्षादिक्षा, लालनपालनका लागि विपक्षीको तलबबाट आधा तलब निवेदकालाई उपलब्ध गराइदिनु भनी पत्राचार भएबमोजिम

निजको आधा तलब निजकी जेठी श्रीमतीलाई उपलब्ध गराएको हुँदा निवेदकको रिट निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्ने जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानका प्रमुख जिल्ला अधिकारीको लिखित जवाफ रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानको पत्रका आधारमा यस कार्यालयले बालबच्चाको शिक्षादिक्षा, लालनपालनका लागि विपक्षीको तलबबाट आधा तलब निवेदिकालाई उपलब्ध गराईदिनु भनी पत्राचार गरे बमोजिम निजको आधा तलब निजकी जेठी श्रीमतीलाई उपलब्ध गराएको हुँदा निवेदकको रिट निवेदन गैरकानूनी हुँदा खारेज गरीपाउँ भनी जिल्ला शिक्षा कार्यालय समेतको लिखित जवाफ रहेको देखिन्छ । विपक्षी तथा प्रस्तुत रिट निवेदिका जाइफली रानाको लिखित जवाफ हेर्दा मैले विपक्षी लोग्ने तथा बाबुको कुनै हक अधिकार हनन् हुने काम गरेकी छैन । लोग्नेकै मन्जुरीमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानले बालबच्चाको लालनपालन, हेरचाह तथा शिक्षादिक्षाको लागि आधा तलब हामीहरुलाई दिलाई दिएको हुँदा विपक्षी लोग्नेको झुठ्ठा व्यहोराको रिट निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्ने व्यहोरा उल्लेख भएको देखिन्छ । श्री जन विकास प्रा.वि. पानीखोला छायाँक्षेत्रको लिखित जवाफ हेर्दा जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानको निर्देशानुसार जिल्ला शिक्षा कार्यालय सल्यानले यस विद्यालयलाई पत्र लेखी आए बमोजिम निवेदिकालाई निजको लोग्नेको आधा तलब उपलब्ध गराईएको हुँदा यस विद्यालयलाई विपक्षी बनाइ दिएको निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्ने रहेको देखिन्छ ।

अब यी पुनरावेदक जाइफली रानाले आफ्नो लोग्ने तथा प्रस्तुत मुद्दाका विपक्षी प्रदिपकुमार रानासँगबाट अंश बुझी लिएको हो होइन भन्ने सम्बन्धमा विचार गर्दा निवेदकले शुरु पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर दाङमा रिट निवेदन दर्ता गराउँदैको अवस्थामा जाइफली रानाले आफ्ना दुई छोराहरुको समेत अंश बुझी भरपाई समेत गरीदिएको मिसिल संलग्न अंश बुझेको भरपाईबाट देखिन आएको छ । जुन कुरालाई पुनरावेदक जाइफली रानाले अन्यथा भन्न सकेको देखिंदैन । आफ्नो अंश बुझी लिई अलग भएको स्वास्नी छोराछोरीले लोग्ने तथा बाबुबाट माना चामल भराई पाउने कानून व्यवस्था विद्यमान नेपाल कानूनमा भएको देखिंदैन भने अंश तथा मानाचामलको विषयमा व्यवस्था गरेको मुलुकी ऐन, लोग्ने स्वास्नीको महलको

४(ख) नं. को कानूनी व्यवस्था हेर्दा समेत अलग भएकाले माना चामल पाउन नसक्ने भन्ने स्पष्ट देखिन आएको छ । गैरकानूनी तवरले मानाचामल भराई दिनसक्ने अनाधिकार निकायमा निवेदन दिएको र अंश र मानाचामलको सम्बन्धमा उजुरी ग्रहण नैं गर्न नसक्ने निकाय जिल्ला प्रशासन कार्यालय समेतले निवेदन दिएकै भरमा अधिकारक्षेत्र भन्दा बाहिर गई मानाचामल भराउने प्रयोजनका लागि विपक्षी प्रदिपकुमार रानाको आधा तलब अंश लिई छुट्टिभिन्न भई सकेकी श्रीमती जाइफली रानालाई भराईदिने गरेको कार्य प्रथम दृष्टिमें मिलेको देखिन आउन ।

अतः माथि विश्लेषण गरिएका आधार र कारणहरूबाट यी पुनरावेदक जाइफली रानाले विपक्षी प्रदिप कुमार रानाबाट मिति २०६७/१०/५ मा र.नं.१९५३ बाट अंश भरपाई गरी आफ्नो र नाबालक छोराको अंश बुझी लिई जग्गा धनी प्रमाण पूर्जासमेत प्राप्त गरिसकेको देखिँदा विपक्षी जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानको च.नं. २०५८ मिति २०६७/२/३० को पत्र र जिल्ला शिक्षा कार्यालय सल्यानको च.नं. २१२१ मिति २०६७/३/२७ को पत्र बमोजिम निवेदक प्रदिप कुमार रानाले आधा तलबकट्टी गरी प्रत्यर्थी जाइफली रानालाई दिने गरेको विपक्षीहरूको कार्य कानूनसम्मत् नदेखिँदा उत्प्रेषणयुक्त परमादेशको आदेशबाट विपक्षी जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यानको मिति २०६७/२/३० को पत्र तथा जिल्ला शिक्षा कार्यालय सल्यानको मिति २०६७/३/२७ को पत्रसमेत बदर गरी दिएको यी रिट निवेदक तथा विपक्षी प्रदिपकुमार रानाले खाइपाई आएको पुरै तलब अब उप्रान्त निज रिट निवेदक प्रदिपकुमार रानालाई भुक्तानी दिनु दिन लगाउनु भनी विपक्षी जिल्ला प्रशासन कार्यालय सल्यान र श्री जन विकास प्रा.वि. पानीखोला छायाँक्षेत्र सल्यानका नाममा परमादेश आदेश जारी गरेको पुनरावेदन अदालत तुल्सीपुर दाङको मिति २०७०।५।३१ को आदेश मिलेकै देखिँदा सदर हुने ठहर्छ । प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी नियमानुसार मिसिल अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु ।

न्यायाधीश

उक्त रायमा सहमत छु ।

न्यायाधीश

इजलास अधिकृत: रामप्रसाद बस्याल

कम्प्युटर टाइप गर्ने: विष्णुदेवी श्रेष्ठ

इति सम्बत् २०७२ साल जेष्ठ १२ गते रोज ३ शुभम् -----